

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMĂNAL

Abonamentul: parohii cl. I 20.000 Lei parohii cl. III 15.000 Lei
cl. II 18.000 Lei particulari . . 15.000 Lei

Redactor: Pr. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

FLORIILE

Dacă încerci să străbați cu mintea perdeaua veacurilor care ne desparte pe noi, cei de azi, de oamenii care au luat parte la mărețul praznic al intrării Mântuitorului Hristos în Ierusalim e o distanță nu numai de timp, ci și de convingere. Entuziasmul noroadelor de atunci nu se poate descrie destul de bine prin cuvinte. În sufletul lor clocotea convingerea că Cel ce pășește agale pe drumul Ierusalimului e prorocul care a venit să schimbe fața lumii și să aducă în sufletele multimei robite de lanțul sclăviei și al păcatului domnia păcii și a libertății așteptate. Au făcut cerc în jurul Împăratului, și-au așternut vestmintele pe cale, ca nici măcar piciorul animalului să nu pășească pe lespede dură a pietrii. În văzduh fălăiau ramurile verzi, iar din suflute izbucneau strigătele de „Osana, Fiul lui David, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus“ (Mat. 21, 19).

În fața acestui tablou sufletul rămâne fără de grai. Nu știi la ce să te gândești mai întâi. La aceste noroade însetoșate după dreptate și pace, înflăcărare până dincolo de orice așteptare, sau la mărețul plan pe care l-a țesut Dumnezeu cu veacuri în urmă, când a grăit prin Zaharia prorocul ce zice: „Bucură-te, fiica Sionului, veselește-te fiica Ierusalimului, că iată, Împăratul tău vine la tine: drept și mântuitor; smerit și călare pe asin, pe mânzul asinei“ (Zaharia 9, 9).

Oricum am judeca și din oricare lature am privi praznicul, el a fost o încheiere de gânduri care a îmbinat vrerea lui Dumnezeu cu vrerea acestor noroade, care au văzut în Mântuitorul pe Mesia cel așteptat.

Privit sub înfățișare lumească, câtă deosebire este însă între intrarea triumfală a Mântuitorului în Ierusalim și intrarea plină de glorie a învingătorilor, care se reîntorc de pe câmpurile de luptă. Mântuitorul pă-

șește încet pe un asin, cu fața senină, cu ochii calzi, fără să se observe pe toată sfânta Lui căutătură ceva din mândria învingătorilor care, sfidând pe cei învinși, ar vrea să spună cu un surâs toată bravura lor. O singură dată îl auzim vorbind, dar și atunci pentru a face pe farisei să înțeleagă semnificația momentului: „De vor tăcea aceștia, pietrele vor striga“ (Luca 19, 40). „Au niciodată n'ați citit, că din gura pruncilor și celor ce sug vei tocni lauda?“ (Matei 21, 16).

Amintirea praznicului se va continua până dincolo de veacuri. Și explicația e din cale afară de simplă. Mântuitorul Hristos n'a râvnit slava lui, n'a pregătit poporul prin surle și trâmbițe, ci smerit s'a supus voinței lui Dumnezeu și voinței poporului. Popularitatea nu și-a câștigat-o prin spadă și sabie, ci prin bunătatea lui, care a luminat ochii orbilor, a întărit trupurile bolnavilor, a săturat pe cei flămânzi și a întărit în suflet pe toți cei dosădiți. Și în loc să se desfăteze în durerea altora, s'a aplecat cu dragoste spre suferință, însuflând din nou viață în trupurile răvășite de moarte. Se putea aștepta un Împărat mai ideal decât acesta? Un Împărat care să fie stăpân nu numai peste viață, ci și peste moarte! Un Împărat degajat de orice vremelnicie și luminat numai de gândul de a ajuta și a înălța pe cei slabi și în neputință!

Iată izvorul moral de însuflețire al multimei! Sub scutul unei asemenea împărății avea să înceapă domnia epocii de aur în care orice durere trebuia să dispară. Sub scutul Mântuitorului avea să înceapă domnia libertății și a dreptății până la deplină pacificare și fraternizare a inimilor.

Și poporul nu s'a înșelat. În fața lui stătea Împăratul; adevăratul Împărat!

Când arhanghelul Gavril a adus Preacuratei Fecioare Maria vestea că va naște pe Mântui-

torul, i-a spus: „Acesta va fi mare și Fiul celui Prea Înalt se va chema; și Domnul Dumnezeu îi va da lui scaunul Tatălui său David. Și va domni peste casa lui Iacob în veci și împărăția lui nu va avea sfârșit“ (Luca 1, 31-32).

Prin toată viața lui, Mântuitorul a arătat că este „stăpân asupra întregii firi și împărat al lumii văzute ca și al celei nevăzute, și Dumnezeu adevărat a cărui putere și slavă nu cunoaște margini. La schimbarea sa la față s'a arătat înconjurat de slavă suprapământescă și cu putere dumnezeiască de a sta de vorbă cu morții. Prin coborârea cu sufletul la iad, în timp ce trupul zăcea în mormânt, a dovedit că puterea sa e mai presus de a morții. Aceasta a dovedit-o și mai bine prin învierea sa cea din morți. În sfârșit, prin înălțarea la cer și prin șederea de-a dreapta Tatălui a dovedit că este Dumnezeu adevărat. Biserica întemeiată de Iisus pe pământ este o împărăție spirituală care va dura până la sfârșitul veacurilor și al cărei cap nevăzut este El însuși. El este dar neîntreput împărat, atât în cer, cât și pe pământ“ (I. P. S. S. Mihailescu).

Prezența reală a Mântuitorului Hristos ca Împărat veșnic o vedește mai mult rămânerea

lui permanentă pe masa sf. Altar sub forma pâinii și a vinului din sfânta taină a cuminecturii. Convingerea plină de foc că în particica aceea de pâine și în picurul acela de vin sfințit e de față, real, viu și plin de putere Împăratul Împăraților, Dumnezeu-Omul în toată dumnezeiasca lui înfățișare, e dovadă prea destulă pentru un om ce simte creștinește ca să se cutremure până în adânc. Hristos „cel ce se sfărâmă și nu se desparte, cel ce se mănâncă pururea și niciodată nu se sfârșește“, are viață și stăpânire în veac.

Un asemenea Împărat se cuvine lumii mai ales astăzi, când gândurile tuturor sunt atât de încălcite. Alergăm în toate părțile, mintea iscodește toate afunzimile ca să poată desprinde din noianul de învălmășeală ramura verde a nădejzii de mai bine. Anii grei de războiu, lipsurile de astăzi, nesiguranța zilei de mâine sunt tot atâtea semne că liniștea nu și-a putut încă face culcuș cald în inimile noastre.

Praznicul Floriilor, ca și cel al Învierii ce vine, vrea să ne umple sufletul de liniștea și pacea dorită.

Vom înțelege că Hristos e pacea noastră?

Pr. AUG. FAUR

IN ANII DE OBIDĂ

Al doilea războiu mondial a fost cea mai cruntă încercare pe care a cunoscut-o omenirea în decursul existenței sale.

Noi, generația de azi, am făcut această experiență pe propria noastră piele.

Pe marginea ei însă ne întrebăm: La ce a folosit omenirii toate cuceirile științei, toate marile descoperiri, tot progresul tehnic la care s'a ajuns? Este lumea mai fericită? Se apropie cu acest progres tehnic spre desăvârșirea cerută de un Iisus Galileianu, sau poate inconștient își sapă propria sa groapă.

Nici cea mai bogată fantezie n'a putut atinge minunile tehnice pe care noi le-am văzut realizate sub ochii

noștri. Și suntem oare noi, oamenii veacului al XX-lea, mai fericiți?

Cititorul ar putea să creadă în existența unor diferențe între scriitorul acestor rânduri și progresul la care am ajuns. Biserica nu are decât cuvinte de recunoștință față de tot ce omenirea a dobândit pe teren tehnic cu atâtea jertfe. Și apoi cine oare a contribuit mai mult decât Biserica lui Hristos la acest progres? Biserica este lumina lumii și Biserica n'a putut ascunde lumina sub obroc căci din moment ce ar fi făcut-o, n'ar mai fi fost în duhul Intemeietorului Ei. N'ar mai fi fost a lui Hristos.

Biserica nu este contra progresului, dar regretă că acest progres ră-

mâne numai pe teren tehnic, în vreme ce pe teren moral omenirea se aprofundează tot mai mult în întunericul vezurilor de barbarie.

Biserica lui Hristos a spiritualizat omenirea, a îmbrăcat animalitatea din om în zălele conștiinței morale al cărei autor e Dumnezeu, a înăbușit instinctele animalice din om și le-a supus duhului din el. Dar aceasta a fost și este o haină, care trebuie mereu îngrijită, altfel apare omul animal în toată hidoasa lui goliciune.

Apare animalitatea în dauna spiritualității.

Războiul trecut a fost o confirmare a celor afirmate, dar a mai fost și un nou examen al neamurilor.

În ce ne privește pe noi, Români, constatăm cu bucurie că ne-am menținut cu vrednicie pe aceeași linie pe care de 2000 pe ani înfruntăm, aici, la gurile Dunării, toate încercările istoriei.

Rămânem mereu ce am fost și vom fi ceea ce suntem: Neam oropșit, dar neam viteaz; neam de oameni asupriți și nedreptățiți, dar dârzi ca munții de cremețe ce ne adăpostesc. Neam creștin și neam român. Creștinismul nostru este a doua față a sufletului nostru. El face parte integrantă din sufletul nostru, din istoria noastră și din firea noastră. Noi n'am trăit și nici nu putem trăi fără el. Sub semnul crucii lui Hristos ne naștem și sub umbra acestui semn murim. Fără Hristos noi n'avem istorie și nu avem nici viitor.

Cei patru ani de cumplită viforiniță între neamuri ne-a făcut și nouă partea de suferință. I-am trăit cu toții și cu toții am sorbit din paharul amărăciunilor.

Atitudinea religioasă a poporului nostru n'a fost deloc o vanitate. Ea a fost aceea pe care a avut-o în neamurile răduri din clipele grele ale existenței sale. *Glia străbună și glasul celor din morminte ne-au dictat drumul.*

Atunci când nori negri întunecau orizontul nostru politic, atunci când alcătuirile neamurilor trosneau una după alta rostogolindu-se și atunci când chiar granițele noastre, clădite cu sânge, se dărau fără voia noastră, atunci, și numai atunci, am oprit boii în brazdă, ne-am lipit o brazul de glia căreia în zile bune îi smulgeam, cu sudoarea feții, codrul de mămăligă, am ascultat graiul ce venea din străfund de veacuri și pătrunși de un sfânt fior, asemenea strămoșilor, ne-am înălțat fruntea, ne-am strâns în inimă și'n pumni durerea și am făcut o sf. cruce și cu „Doamne ajută“ am alergat la hotare. Cum ne-am făcut datoria, acolo sau acasă, va judeca istoria cea nepărtinitoare. Un lucru este sigur și nu va putea fi desmințit de nimeni: Pe front, în vuetul gloanțelor, sau acasă în serile de veghe ne-am pus ca'n totdeauna nădejdea'n Dumnezeu. Năcazurile prin care am trecut ne-au apropiat și mai mult de El. Preoți și popor deopotrivă uniți în fața sf. altar, am regăsit în El

suprema putere de viață pe care n'a fost vânt și nici furtună s'o smulgă din sufletele noastre. Iată de ce bisericile noastre au fost mai pline în decursul acestor ani de războiu: Iată de ce genunchii nostru se pleacă acum mai mult ca altădată în fața Dumnezeului părinților noștri, cerșindu-i laurii victoriei pe front, ca și'n sufletele noastre oropsite. Suferința ne-a arătat pe Dumnezeu și ne-a întărit legătura părinților noștri cu El. Și unde să fugi, unde să te adăpostești mai bine ca'n Biserica lui Hristos, casa lui Dumnezeu, atunci când năcazurile te apasă.

Aceasta am înțeles-o noi mai bine în anul 1940 și mai ales noi, aceștia care am rămas în acest nedreptățit și nenorocit colț de țară. Atunci preoților li s'a luat orice posibilitate de a activa pe alte terenuri și, deci, n'au avut altă ocupație decât biserica și credincioșii, iar credincioșii n'au avut alt îndrumător și mângâitor decât pe preot. Atunci am înțeles cu adevărat ce înseamnă să ai o biserică organizată și ce înseamnă să ai o credință neclintită în *Inviere*. Căci dacă s'a făcut ceva în acești patru ani aici, atunci să se știe că a făcut-o numai și numai Biserica. Mă gândesc cu recunoștință la primele încercări făcute de Biserică de a aduna într'un mănunchiu pe toți fiii neamului risipiți; la primele concerte de colinzi organizate de biserică sub baioneta hortyștilor și la multe altele.

Și dacă s'a găsit aici un suflet curat și o conștiință neîntinată, apoi meritul e în întregime numai al preoților.

De aceea nu cred că, anii, chiar mulți, de robie ne-ar fi putut desființa ca neam. Aceasta cu atât mai mult, cu cât n'au putut-o face nenumerate veacuri de asuprire. Nimeni și nimic nu ne-a putut și nu ne va putea abate nici în viitor dela acest destin al nostru.

Am un motiv în plus să afirm aceasta: viu dintr'o parohie unde poate mai mult ca oriunde s'a negociat în acești patru ani la taraba trădării, și, totuși, rezultatul a fost aproape nul. E adevărat că au existat și trădări, deraieri, dar care neam și care vreme nu le-a avut? Toate acestea nu ne îndreptătesc la concluzii pesimiste.

Pr. SAMUIL ȚURA

Cerc preoțesc. Conform tradiției locale s'a ținut la Buna Vestire cercul preoțesc în Baia de Arieș. După slujba Vecerniei oficiată la orele 2 p. m., preoții cercului: Silviu Jina, Ifr. Bordea, Horia Istrate și Gh. Cojocneanu, în frunte cu noul protopop Vasile Loga, au slujit Sfeștenia și Maslul de obște. A predicat mulțimii adunate din împrejurimi. P. C. Prot. V. Loga, stăruiind asupra înțelesului pe care femeia creștină îl află în exemplul vieții de mamă a Sf. Fecioare Maria.

A urmat ședința intimă la casele protopopești, unde s'au discutat probleme de interes obștesc.

APOSTOLUL DUMINECII

Bucurați-vă pururea întru Domnul

Filepeni 4, 4-10.

Bucuria e soarele sufletului și garanța sănătății depline. Flacăra ei încălzeste și luminează întreaga ființa omului. Căldura ei curățește sufletul de păcate și înmoaie împietritura inimii. Bucuria face omul mai bun, mai senin și mai iubitor. Ea aprinde în suflet focul dragostei de frate și de Dumnezeu. Un om cu sufletul plin de bucurie e frate bun cu tot ce-l înconjoară. Când bucuria clocotește în suflet, ierți totul și îmbrățișezi până și pe cei mai neîmpăcați vrășmași. Așa e omul, contrar animalului, care la bucurie te omoară.

Dacă lipsește dragostea, bunătațea și pacea din lume, e că între oameni e prea puțină bucurie. Sufletul oamenilor e mereu întunecat de mânie, de invidie și de ură. Oamenii sunt mereu răzvrățiți și nemulțumiți. Oriunde nu e mulțumire, nu poate fi nici bucurie. Și nu e mulțumire în lume, pentru că fiecare om dorește să se învârtă roata lumii după bunul lui plac. Ori, cum sunt atâtea dorințe câți oameni, e peste puțină să se îplinească voia tuturor. De aci lupta pentru împlinirea propriei dorințe. Cel aruncat în focul luptei uită că dorința lui de multe ori se îplinește spre paguba și supărarea altuia. E lucru lămurit că tot părintele dorește să-și vadă copiii bucuși. Și cum noi suntem fiii aceluiași Părinte ceresc, ar trebui să ne orânduim în așa fel dorințele ca prin realizarea lor să nu răpim bucuria semenilor noștri. Ba dimpotrivă, să împărtășim din bucuria noastră și pe alții, iar noi să ne împărtășim din bucuria altora, ca bucuria Părintelui nostru să fie cât mai mare. Pentru a putea împlini acest mare și sfânt lucru, trebuie să

lăsăm roata lumii să se învârtă așa cum a rânduit Dumnezeu, să nu căutăm să o abatem numai pe făgașul nostru. Să nu dorim să se întâmple toate în lume după voia noastră, ci după voia cea sfântă a lui Dumnezeu. Să nu căutăm bucuria în lucrurile cele trecătoare, ci în cele veșnice. Să nu ne bucurăm de comorile cele pământești care se micșorează la împărțire, ci să ne bucurăm de comorile cele cerești, din care oricât ai da, tot mai mari se fac. Căci bucuria ce izvorește din comorile cele pământești e nesigură și trecătoare ca ele. Cele cerești nu se pot înstrăina, nici pierde, nici micșora, de aceea și bucuria ce se naște din ele e sigură și veșnică. Nimeni și nimic pe lume nu ne poate lipsi de ea. Aceasta e bucuria cea adevărată. Aceasta e bucuria creștinului, care pururea se bucură întru Domnul.

Pentru a putea gusta din această bucurie trebuie să trăim mereu după legea cea sfântă dată nouă de Mântuitorul Hristos. Pentru a ne putea bucura pururea întru Domnul trebuie să avem mereu pe Hristos în inima și în sufletul nostru. Trăirea împreună cu Hristos ne va ajuta să ne purtăm cu blândețe, să ne desprindem de pământ, să ne înfrățim cu cerul, să ne rugăm lui Dumnezeu și numai lui să-i încredințăm dorințele noastre. Atunci pacea lui Dumnezeu se va pogori peste noi covârșindu-ne mintea și inima deopotrivă. În felul acesta vom dori și vom săvârși toate „câte sunt adevărate, câte sunt cinstite, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt iubite, câte sunt de bună laudă“.

Bucuria întru Domnul e singura bucurie creștinească.

Pr. TEODOR CICEU

Inmormântarea avocatului Dr. Ioan Vescan

Cu trecerea la cele veșnice a deputatului nostru eparhial Dr. Ioan Vescan, Biserica se lipsește încă de un bărbat de seamă din falanga adevăraților ei luptători.

Ridicat din mediul curat dela țară, cu aerul lui patriarhal, avocatul Ioan Vescan a fost o figură de cremene în toate actele vieții sale.

Cum a gândit, cum a lucrat și cum a crezut să-și poată sluji mai bine neamul, din glia căreia a odrăslit, nu e rostul acestor rânduri să o spună.

Noi am vrea să-i prindem o fărâșă din inimă. Pentru că așa cum s'a arătat față de Biserica noastră, se înșirue în rândul marilor ctitori din trecutul plin de credință al neamului, care căutau să-și veșnicească amintirea prin ridicarea de cruci și de biserici, unde apoi urma să li se odihnească osemintele.

Biserica din Vișoara n'a isvorit dintr'un asemenea gând. Nici un moment nu s'a gândit să-și odihnească osemintele în naosul bisericii. El a fost prea mulțumit să știe că e undeva, prin apropiere, și fumul plăcut de tămâie își respiră mireasma până deasupra lepedei de pe mormânt. Alții au lucrat așa cum au

lucrat și noi fericim gândul lor, pentru că să ridici un Sion de proporția celui dela Vișoara nu-i treabă mică. Ea nu cere numai posibilități materiale, ci, în special, o inimă caldă și o hotărâre neșovăitoare. Și Ioan Vescan a făcut față tuturor greutăților până când ctitoria sa a fost predată destinației sale sfinte. Nu ne mirăm atunci de ce însuși P. S. S. Episcopul Nicolae a ținut să fie de față la catafalcul lui.

Intovărășit de câteva personalități alese din Cluj și însoțit și de P. C. Aug. Faur și de C. diacon Suci, în după masa zilei de 1 Aprilie c. a plecat la Vișoara. La intrarea în comună, satul întreg era în tristă sărbătoare. Prohodul s'a făcut în biserică. A oficiat P. S. S. Episcopul Nicolae înconjurat de P. C. Alex. Baba, prot. Aurel Gliga și Teodor Ciuruș, preoții A. Faur, E. Mureșan, V. Orășan, L. David, Gh. Gligor, I. Hânza, Gh. Onișiu și diaconul S. Suci. Răspunsurile au fost date de Corul dela „Industria Sărmiei“ din Câmpia-Turzii, sub conducerea aleasă a Dlui Nic. Botezan.

La sfârșit cel dintâi care a luat cuvântul a fost P. S. S. Episcopul Nicolae, care a schițat viața de luptă

și jertfă a doctorului Ioan Vescan. Au mai vorbit Dnii Valer Moldovan și M. Sturdza prof. universitari, Dna A. Crăciuneanu, Dnii I. Mureșan, I. Ștefan, I. Buteanu și Gh. Jeleru, fiecare aducând salutul lor ultim acestui om care a luptat pentru marea cauză a neamului.

În numeroasa asistență s'a putut observa o seamă de înalte perso-

nalități culturale și politice din lumea românească a Ardealului.

Ctitorul de biserică dela Vișoara astăzi își doarme somnul lui în atmosfera plină de tăcere a bisericii lui dragi, vorbind și de acolo generațiilor ce-și vor pleca genunchii și fruntea de lespede mormântului de felul cum se cuvine să fie o inimă de român. Pr. AUG. FAUR

Un ctitor: Dr. Ion Vescan

De curând a trecut în lumea drepților avocatul Dr. Ioan Vescan, fost odinioară căpitan de voluntari și apoi primul prefect român al Mureșului.

Cu sau fără calități oficiale, Ioan Vescan a fost un aprig luptător pentru ridicarea culturală și economică a neamului său. El făcea parte din categoria acelor admirabili luptători ardeleni care n'au pierdut niciodată legătura cu poporul și s'a oțelit din copilărie în lupta cu opresorii.

Despre Ioan Vescan, luptătorul național, au scris și vor scrie alții, cu mai multă competență.

Cel ce scrie aceste rânduri vrea să-l înfățișeze pe Ioan Vescan așa cum l-a cunoscut, sunt mulți ani de atunci, în Vișoara, lângă Turda.

Era o Duminecă a Paștilor, înflorită și plină de soare. Spre bisericuța din deal zoreau credincioșii, în haină albă de sărbătoare. În aer se îngemănau miresme, s'au de clopot și vers de tropare. De jur împrejurul pereților de bărne, pe la ușă, pe la ferestre, printre movile și cruci, credincioșii îngenunchiați ascultau smeriți și iluminați evanghelia dela Ioan. Duhul Domnului, ca un abur ușor, plutea peste oameni și peste morminte.

În biserică se pătrundea cu greu. Cararea ce o făcea preotul cu cădelnița se închidea repede, ca brazda pe luciul unei ape. Când îngenunchia sau se ridica norodul, se producea o mișcare ca de val care numai cu greu se opria în pereții bisericii.

În strana din stânga, lângă iconostasul pe care abia se mai disting contururile sfinților, lumina făcliei cade pe o față prelungă, deschisă și plină de bunătate. E desigur fratele mai mare al lui „Domnu Vescan” care se găsea și el în aceeași strandă. Îl cunoșteam și noi, cei mai tineri, din spusele părinților. Știam că este om de seamă, om vrednic și cunoscut în țară și îl priveam cu dragoste și cu mândrie. Ceva din vrednicia și faima lui se resfrângea și asupra Vișoarei noastre care nu avea pe altcineva mai mare decât acest domn din privirea căruia izvoră atâta bunătate.

Era adâncit în gânduri. Poate se ruga, poate își depăna printre rugăciuni firul amintirilor. Biserica aceasta veche îi aducea aminte de copilărie, de părinți, de frați, de surori care nu mai sunt și de toți aceia care îl înconjurau cu dragostea lor atunci când a început să-și dea

seama de lume. A plecat apoi prin streini. A bătut drumuri multe și a dus lupte grele. Icoana bisericii din deal nu l-a părăsit însă niciun moment. O vedea totdeauna senină și împăcată în modestia ei, ocrotindu-și ca o mamă iubitoare morții ce-i veniau până sub strașină sau chiar până în ușa tinzii.

Acum o găsia tot așa cum a știut-o întotdeauna. Doar fâșiile ce atârnavă aici colo din pânza care căptușea biserica și pe care se mai vedeau urme de linii și de colori, erau parcă mai multe și mai lungi. Și oamenii parcă sunt mult mai mulți ca înainte. Nu mai încap nici jumătate în biserică și când se mișcă valul, ai impresia că se mișcă toată biserica, asemenea unei bărci.

Ce gânduri vor mai fi trecut pe sub tamplele cărunte, am aflat abia după vreo câțiva ani.

Într-o Duminecă de vară, după sfânta Liturghie, Ioan Vescan și-a anunțat consătenii că vrea să facă în Vișoara o biserică mare și frumoasă. Dar fiindcă voia să fie biserica satului, nu numai a lui, cerea contribuția tuturor, oricât de mică ar fi fost, fie și numai simbolică.

Oamenii la început au rămas surprinși și oarecum intimidați de măreția planului. De mult se gândeau ei să facă biserică și au adunat și ceva bani, dar aceștia erau cu totul neîndestulători. Nu vor putea ei să înfăptuiască această minune, vor fi cheltueli multe și mari.

Cu bărbăție și deplină încredere în puterile proprii, Ioan Vescan a risipit toate temerile și în curând s'a și început lucrul. Sătenii au dat mâna de lucru, cărușia și o modestă contribuție bănească, după puterea și bunăvoința fiecăruia. Tot greul l-a luat Ioan Vescan asupra sa.

Și s'a ridicat biserica de parcă ar fi crescut din pământ. Se lucra cu entuziasm și cu dragoste. De primăvara până toamna, biserica a fost terminată cu pictură, cu iconostas cu tot. Cei care au lipsit câteva luni din comună nu puteau să-și creadă ochilor când s'au găsit deodată în față cu această adevărată catedrală.

L-am văzut apoi pe Ioan Vescan la sfințirea bisericii, cu o lumină stranie în privire, ca omul care își vede împlinit cel mai frumos vis al vieții sale.

Au urmat curând blestemații ani de pribegie. Dela Târgu-Mureș Ioan Vescan s'a refugiat la Brașov. Venea acum mai rar la Vișoara. Era mai îmbătrânit, mai slab și mai

trist. Stătea în strana lui de ctitor, ca un om frânt de drum lung și de osteneală. În ochi însă îi licărea mereu o rază de nădejde. Zilele grele care au mai urmat au stins și aceeași ultimă rază din ochii și din sufletul lui Ioan Vescan.

Rânit greu, a părăsit câmpul luptei și s'a întors la ctitoria sa pe care

de acum nu o va mai părăsi niciodată. Aici la temelie ei s'a așezat spre a o întări și a o lega mai puternic de sufletul și de pământul românesc.

Ctitorul de biserică devine acum ctitor de suflete.

M. IOSIVAS

Colecta pentru liceele ort. din Cluj

Protopopiatul Dej:

1. Chiuești (paroh: Octavian Lador) 54.500 lei. 2. Ciceu-Corabie (paroh: Ioan Danciu) 56.600 lei. 3. Ciceu-Hășmaș (adm. paroh: Valer Vârvaș) 31.200 lei. 4. Ciceu-Poeni (adm. paroh: Augustin Danciu) 11 mii 400 lei. 5. Dobricel (adm. paroh: Const. Cotuțiu) 20.000 lei. 6. Dumbrăvița (paroh: Ioan Cotuț) 54.760 lei. 7. Gâlgău (paroh: Teodor Perhaița) 67.200 lei. 8. Gârboul Dejului (adm. paroh: Ioan Danciu) 47 mii 500 lei. 9. Gherla (adm. paroh: Iulian Pop) 11.000 lei. 10. Gostila (adm. paroh: Samuil Țura) 35.550 lei. 11. Leurda (adm. paroh: Ierom. Valerian Gurz) 24.000 lei. 12. Măgoaja (paroh: Octavian Cupșa) 32 mii 200 lei. 13. Negrilești (paroh: Nicolae Țăgan) 27.000 lei. 14. Ocna Dejului (adm. paroh: Ioan Pinte) 20.500 lei. 15. Poiana Blenchi (adm. paroh: Gheorghe Muntean) 41.100 lei. 16. Săcătura (paroh: Ioan Both) 26.000 lei. 17. Selșca (adm. paroh: Romul Buda) 28.500 lei. 18. Simișna (adm. paroh: Ierom. Valentin Bilt) 66.500 lei. 19. Top (adm. paroh:

Iulian Pop) 6.900 lei. 20. Vad (adm. paroh: Ioan Danciu) 16.400 lei. Total 676.810 lei.

Protopopiatul Huedin:

1. Aghireș (paroh: Vasile Fâșcu) 14.000 lei. 2. Bălcești I (adm. paroh: Ioan Gh. Trandafir) 23.000 lei. 3. Bălcești II (adm. paroh: Ioan Gh. Trandafir) 28.000 lei. 4. Bălcești III (adm. paroh: Ioan Gh. Trandafir) 23.500 lei. 5. Beliș 12.000 lei. 6. Buteni 25.200 lei. 7. Călata (paroh: Ioan Roșca) 10.000 lei. 8. Călățele (paroh: Teodor Țiboca) 40.000 lei. 9. Straja (adm. paroh: Virgil Pașca) 13.900 lei. 10. Dângăul-mic (adm. paroh: Vitalie Bocănescu) 16.500 lei. 11. Dealul-mare (adm. paroh: Ierom. In. Ciocodan) 4.000 lei. 12. Domos (adm. paroh: Valentin Pop) 19.160 lei. 13. Huedin (paroh și prot.: Petre Pop) 23.000 lei. 14. Mănăstireni (paroh: Nicolae Cosma) 81.200 lei. 15. Nadășul (paroh: D. Păltineanu) 19 mii 970 lei. 16. Poiana-Horea (adm. paroh: Ierom. M. Nicolăiasa) 31.000 lei. 17. Tic-colonie 60.000 lei. 18. Văleni. (paroh: Aurel Nicoară) 22 mii 700 lei. Total 467.130 lei.

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

La Cluj s'a judecat, la Tribunalul Poporului, procesul celui de al doilea lot al criminalilor de războiu din Ardealul de Nord. S'a cerut condamnarea lor. Sentința care va fi dată peste câteva zile, este așteptată cu viu interes.

Din Elveția au fost cumpărate de către Ministerul Asigurărilor Sociale o mare cantitate de medicamente. Din partea societății „Don Suisse” s'au trimis în țară gratuit 15 tone neocid, pentru combaterea tifosului exantematic.

Zilele trecute cu trenul care a dus pe membrii legației române la Paris, au fost expediate două vagoane de documente care vor fi folosite pentru apărarea intereselor României la conferința de pace.

EXTERNE

Londra. Locțiitorii Miniștrilor de Externe, în tot decursul săptămânii trecute, s'au ocupat cu redactarea tratatelor de pace cu România și Italia. Proiectul privitor la România a fost depus de reprezentantul sovietic.

Londra. La sfârșitul unei Apri- lie va avea loc la Paris conferința Miniștrilor de externe ai celor Cinci Mari puteri, pentru a pregăti lucrările conferinței de pace.

Teheran. Se comunică din partea ministerului de externe că trupele

sovietice continuă să evacueze într'un ritm accelerat.

Ciunking. Consiliul politic al Chinei a votat ca orașul Peking să fie noua capitală, în loc de Nanking.

Atena. În Grecia s'au făcut alegeri parlamentare în ziua de 31 Martie a. c. După informațiile oficiale, repartitia mandatelor în urma voturilor exprimate ar fi următoarea: populiștii-monarhiști 220; blocul de centru 65; liberalii 33; partidul colonelului Zervas 13; au fost și abțineri, procentajul se ridică la 45%.

Șeful partidului populist monarhist a fost însărcinat cu alcătuirea cabinetului.

Se crede că partidul populist-monarhist va organiza un plebiscit în chestiunea restaurării monarhiei.

New-York. U. S. A. nu recunoaște noul guvern bulgar, deoarece cabinetul Gheorghieff nu corespunde prevederilor dela Moscova.

Berna. Ministerul de Externe al Elveției a declarat că țara sa își va păstra neutralitatea și chiar dacă va fi invitată, nu va adera la O. N. U.

Londra. Locțiitorii miniștrilor de externe au discutat problema repațiilor pe care urmează să le plătească România. Hotărârea încă nu a fost dată publicității.

Paris. Socialiștii francezi candidează singuri în alegeri. Cu o mare majoritate, congresul acestui partid

